

Автор слів Гімну України

Павло Чубинський

Павло Чубинський.
Національний Гімн
України «Ще не вмерла
Україна...»

Історія створення гімну як символу держави, розповідь про його автора. Вираження у гімні (славні) патріотизму та прагнення народу до свободи, утвердження справедливості.

Українська література

Мета:

- поглиблення знань про патріотичну лірику, про найголовніший ліричний твір в Україні;
- навчити використовувати цитати з твору для підтвердження своєї думки;
- удосконалити роботу з паспортом твору;
- закріплення знань щодо декламації;
- розвивати вміння висловлювати своє ставлення, думки та міркування з приводу того, про що написано у віршах, розкривати **актуальність** та значення даних поезій;
- виховувати любов до рідного слова.

Слово вчителя

Пригадаймо слова Ліни Костенко «Поезія – це завжди неповторність, якийсь безсмертний дотик до душі». Відкриваючи розділ підручника «Ліричні послання», ми переконуємося у тому, що говорять про любов до України поети по-різному, шукаючи свої слова, художні засоби, образи, розмір і систему віршування.

Я думаю, кожен із вас знайде ту поезію, яка найбільше ляже вам до душі. Отож, у подорож сторінками підручника!

Повторення теорії літератури

1. Назвіть три роди літератури, дайте їм визначення.
2. Назвіть основні жанри лірики.
3. Яким буває римування?
4. Назвіть віршові розміри, які ми вчили?
5. Які художні засоби ми вивчали? Наведіть приклади.
6. Що таке тема твору?
7. Ідея?
8. Які вірші називаються патріотичними?
9. Пригадайте патріотичні поезії, з якими ми ознайомилися у 5 класі.

Літературознавчий словничок

У кожного народу є пісня, яку виконують у найбільш урочисті моменти . Це – національний (державний) гімн. А ви знаєте гімн України? Як його назва? Хто автор?

Запишіть!

Громадянська лірика— це ліричні твори, у яких розкрито суспільнонаціональні мотиви. Однією із її жанрових форм є **патріотична лірика**, що розкриває почуття до Батьківщини.

Національний гімн (славень) - це пісня, яку найбільше шанують і найчастіше виконують у найважливіші, найурочистіші моменти життя.

У давнину гімни(славні) виконували в честь богів, сьогодні – в честь нації і держави.

Питання зі скриньки Всезнайка

1. Що нового ви дізналися з прочитаного?
2. Поділіться враженнями?
3. Який із гімнів, якої держави нагадує вам Національний Гімн України?

Як ви думаєте, чому?

4. Чи помітили ви різницю між текстами Національного Гімну України і віршем Павла Чубинського? Яку?
5. Про яких державних діячів згадується у творі. На вашу думку, чому?
6. У якому випадку слово гімн пишеться з великої літери?

Виразне читання тексту поезії с.51

Читання поезії вчителем

Повторне читання учнями (завдання на випередження)

Робота над текстом твору

1. Які почуття виникли у тебе під час читання твору?
2. Коли ми у навчальному закладі виконуємо Гімн України?
3. Які ще державні символи ви знаєте?

«Творче завдання»

Виконання Гімну України у стінах Верховної Ради України

До узагальнення вивченого

Підготуй твір-есе «Роль пісні для творення історії народу»

Фізкультхвилинка

Літературознавчий тренінг

Паспорт поезії «Ще
не вмерла Україна»

Автор

Павло Чубинський

Продовж

речення

Рід літератури

Лірика

Жанр

Патріотичний вірш

Тема твору

Змалювання любові до України її народу, впевненості у перемозі.

Ідея поезії

Звеличення патріотизму українського народу, любові до України.

Римування

Перехресне абаб

Художні засоби

Художні засоби: Епітети: «козацького роду», «браття милі», «святее діло», «славний наш гетьмане», «москалям поганим», «вірними синами»;

метафори: «Ще не вмерла Україна, ні слава, ні воля», «усміхнеться доля», «волю добувати», «Наливайко, Залізник і Тарас Трясило кличуть нас», «віддав Україну москалям поганим», «вернути її честь», «ляжем головами»;

порівняння: «Згинуть наші вороги, як роса на сонці» .

Мистецька світлиця

Український композитор,
диригент, автор Гімну
України

**МИХАЙЛО
ВЕРБИЦЬКИЙ**

Виконання Державного
Гімну України

Життєвими дорогами Павла Чубинського

- Поет, народознавець, фольклорист і громадський діяч.
- Народився на Київщині у небагатій дворянській сім'ї. Був народолобцем, тому і обрав фах правника — щоб захищати у судах безправних земляків.
- Збирав і досліджував народні пісні, обряди, звичаї.
- Мріяв відкрити безкоштовну школу для селян, але таке «неподобство» не дозволила російська влада.
- Входив в українські патріотичні організації, був знайомий і співпрацював із Тарасом Шевченком.
- Через український патріотизм його переслідувала російська влада. Його виключали з університету, неодноразово відправляли на заслання, позбавляли роботи. Це призвело до тяжкої хвороби і ранньої смерті.

Віртуальна подорож у київську квартиру Павла Чубинського

Осінь 1862 року

Поневолені слов'яни – поляки, чехи, серби, українці, білоруси, болгари – у середині XIX століття розгорнули боротьбу за національну незалежність, об'єднавши сили у цій боротьбі. На квартирі Павла Чубинського збирався гурток вільнолюбних українців.

На одній із зустрічей виконанням рідної патріотичної пісні всіх зворушили сербські студенти Київського університету. В пісні були рядки: «сери б'ються і проливають кров за свою свободу». Це неабияк схвилювало Чубинського і, вийшовши в сусідню кімнату, він повернувся з готовим варіантом вірша «Ще не вмерла Україна», яку усі присутні заспівали на сербський мотив. Усі присутні її відразу ж заспівали на сербський мотив. На текст твору вплинув і «Марш Домбровського». Ця польська пісня була символом слов'ян у боротьбі за незалежність. Згодом вона стала гімном вільної Польщі. На мотив цієї пісні було створено гімн Югославії і Болгарії.

Мовна скарбничка

Обери

Гімн

А яке до
вподоби
тобі? Чому?

Славень

Славоспів

Історичний еккурс

Критичне читання с.53
(останній абзац)- с. 54

- Як відреагувала російська влада на вірш «Ще не вмерла Україна»?
- Яка роль пісні в історії України?
- Чи властива варіативність для пісні? Чому?
- Доведіть, що пісня стала народною.
- Пісня – це зброя? Доведіть.

Мистецький контекст

Історія виконання

- Пісню «Ще не вмерла Україна», що стала згодом національним гімном, вперше було виконано 10 березня 1865 року у місті Перемишль у день пам'яті Тараса Шевченка.
- Свою версію виконання пісні створили нащадки запорожців кубанські козаки і виконували її навіть в радянські часи.
- У радянській Україні Гімн прозвучав у вересні 1989 року у місті Чернівці на фестивалі «Червона рута» у виконанні Василя Жданкіна і його побратимів Василя Жданкіна та Едуарда Драча.
- У 1990 році у Львові вперше Гімн прозвучав офіційно.

Повторення вивченого

1. Поясніть значення гімну для держави.
2. За яких обставин Павло Чубинський написав вірш, який ліг в основу Державного Гімну України?
3. Назвіть етапи становлення пісні Павла Чубинського як Державного Гімну України.
4. Назвіть історичні постаті, які згадуються у творі. Прокоментуйте.
5. Чи втілено у Гімні ідеали українського народу? Знайдіть на підтвердження цитату.
6. Чи відображена у творі ідея дружби? Доведіть. Чи актуальна дана проблематика сьогодні?
7. Назвіть рід літератури і жанр твору. Доведіть.

Для кмітливих

Порівняй першу редакцію пісні з текстом Державного Гімну України. Чому саме ці рядки залишили у тексті?

Доведи, що у тексті Чубинського відображено не тільки національні, а й загальнолюдські ідеали.

«Творче завдання»

Узагальнимо вивчене

Побудуй твір-есе «Роль пісні для творення історії народу»

Самостійна робота. Літературний диктант

1. Ліричні твори, у яких розкрито суспільнонаціональні мотиви – це...
2. Вірш, у якому розкривають любов до Батьківщини, називають...
3. Пісня-символ нації чи держави –це...
4. Назвіть символи держави.
5. Назвіть автора слів і музики, які лягли в основу Державного Гімну України.
6. Як по-іншому в Україні називають гімн?

7. Про якого державного діяча згадується у вірші П. Чубинського?
8. Хто вперше слухав текст «Ще не вмерла Україна»?
9. Про що говорить варіативність пісні?
10. У якому році ухвалено текст Гімну України?
11. Які зміни відбулися у тексті Гімну?
12. Які почуття ви переживаєте під час виконання Гімну?

Самостійна робота. Відповіді

1. Громадянська лірика
2. Патріотичним
3. Гімн
4. Герб, прапор, Гімн
5. Павло Чубинський, Михайло Вербицький
6. Славень, славоспів
7. Богдана Хмельницького
8. Студенти на квартирі П. Чубинського
9. Про її народність
10. У 2003
11. У першому рядку «Україна» на «України»

Домашнє

завдання

- Опрацювати сторінки 50-56.

На вибір:

Високий рівень

- Знайти цікавинки про Гімн України.
- Зробити тематичні фото або малюнки.

Використані джерела

1. Таміла Яценко, Василь Пахаренко, Олеся Слижук. Українська література. К: Видавничий дім «Освіта», 2022 рік.
2. <https://youtu.be/CqOr8xqBiK4>
3. https://molbuk.ua/uploads/posts/2019-03/1551859776_272556_1.jpg
4. https://scontent.flwo4-2.fna.fbcdn.net/v/t1.6435-/142489609_2367755546682061_3331173392048333743_n.jpg?_nc_cat=103&ccb=1-7&_nc_sid=730e14&_nc_ohc=EYtqiW9af_oAX_-cXO&_nc_ht=scontent.flwo4-2.fna&oh=00_AfBBXqS1vXbhNu4YetLx6g14hCqNf4dmHD1Z1GB-j6cgYQ&oe=654C7CAF
5. https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/2/27/Pavlo_Chubynskyi.jpg/220px-Pavlo_Chubynskyi.jpg
6. https://vrutmilife.com/wp-content/uploads/2016/03/0_50841_ccd82c40_L.png
7. <https://www.volynnews.com/files/news/2013/05-23/42384-1u.png>